

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 160906--07

Vrinnevisjukhuset
Sjukhus

Norrköping
Ort

ÖNH
Klinik

Mats Holmström och Åke Davidsson
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Upptagningsområdet omfattar 170 000 invånare i Norrköping, Finspång, Valdemarsvik och Söderköping. I nuläget finns i Östergötland två fristående kliniker, i Norrköping respektive i Linköping. Redan idag finns en viss uppdelning mellan de två klinikerna i så måtto att högspecialiserad vård utförs i Linköping medan den basala ÖNH-vården är förlagd till Norrköping. Även öronkirurgi sker huvudsakligen i Linköping. I Norrköping bedrivs endast jourverksamhet under kontorstid vilket medför att esophago- och bronchoskopier centererats till Linköping, liksom andra akutfall som kräver inläggning. Från hösten 2016 kommer en länsklirik tillskapas som omfattar hela Östergötland med ÖNH i Linköping respektive Norrköping. Sedan ett år har de två klinikerna haft en gemensam klinikchef som är läkare men med skilda ledningsgrupper. VC skall sluta sin anställning i landstinget inom några veckor. I ledningsgrupp ingår ej ST-chef i Norrköping. I Norrköping finns möjligheter till allergitestning, videonystagmografi och rhinometri samt ASIT vid pollenallergi. Esophaguslaboratorium finns på kirurgen och sömnregistreringar sker via kliniken men tolkningar ansvarar neurofysiologen för. På kliniken provas CPAP ut på rekommendation från neurofysiologen efter registrering.

Vårdvolymerna omfattar 1287 jourfall dagtid och 7738 mottagningsbesök (3221 nybesök och 4317 återbesök).

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

ÖNH Norrköping 160906

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Vid kliniken finns 7 specialister, varav två är tämligen nyblivna. En rekrytering av tre specialister under de senaste åren har förbättrat tidigare läkarbrist. F.n. tjänstgör 5 ST-läkare av vilka en är barnledig. Klinikens specialister har nischad kompetens med en foniatr, en audiolog utbildad i Ungern med otokirurgisk kompetens samt en rinokirurg, Ingen av specialisterna är disputerad. De kliniska kompetenserna motsvarar det medicinska behovet. Personlig handledare, som är specialist i ÖNH, finns utsedd för varje ST-läkare. Två av dem saknar dock handledarutbildning.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☒

C Lokaler och utrustning

Kliniken har väl samlade lokaler med egen operationsenhet med 3 salar varav 2 för narkos. Intill denna finns en dagavdelning vilket är adekvat då all kirurgi är av dagkirurgisk karaktär. Kliniken förfogar över tre sängar på gynkliniken för kirurgiska fall som kräver övernattnings samt platser för barn på barnkliniken, vid behov. ÖNH-mottagning i nära anslutning till operationsavdelning och IVA. ST-läkarna delar administrativa lokaler dock med egen skrivplats och dator. Eget bibliotek saknas på kliniken men sjukhusgemensamt bibliotek finns med hjälp för litteratursökning.

Utrustningsstandarden på mottagningen är av god kvalitet.

Klinikens lokaler är temporära sedan ett år i väntan på nybyggda operationslokaler. Oklart när dessa lokaler är färdigställda och vilka konsekvenserna blir för ÖNH.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

ST-tiden är förlagd till Norrköping och Linköping i ungefär lika stor omfattning, på de båda enheterna. Detta är också nödvändigt för måluppfyllelse. I Norrköping sker utbildning i basal ÖNH och rinologi samt viss mjukdelskirurgi. Resterande utbildningsmål kräver tjänstgöring i Linköping. Placeringen i Linköping är bestämd avseende volym, men inte avseende datum eller målstyrning, i syfte att nå specifika utbildningsmål. Sålunda saknas strukturerade utbildningsprogram för ST-läkarna. Likaså saknas strukturerad uppföljning av kvalitet och utbildningsinnehåll under respektive sektionplacering. För närvarande kommer ST-läkare från Linköping till Norrköping för att lära basal ÖNH och rinologi.

Välformulerade ST-kontrakt finns som är identiska för ST-läkare i Linköping och Norrköping. Dessa kontrakt efterlevs ej avseende teoretisk utbildning, självstudier, uppföljning av progress, utvecklingssamtal, dokumentation av handledarsamtal, m.m.

Tydliga uttryck framkommer från såväl handledare som ST-läkare att krav på tillgänglighet och sjukvårdsproduktion prioriteras före progress i ST-läkarnas kliniska utveckling inklusive kirurgisk färdighetsträning. Läkarschema och operationsplanering sker under stort inflytande av produktionstänkande och genomförs av sjuksköterskor. Framfördes bland annat att ST-

läkare upplever att operationer skall ske med hastighet.

En nytillträdd studierektor finns i Norrköping. ST-studierektorn har dock inte tid avsatt för uppdraget. Ett landstingsgemensamt kontrakt för studierektorer finns men är ej underskrivet. Det är oklart hur studierektorsfunktionen skall bli i den kommande organisationen, vilket kan bidra till osäkerhet i rollen. Efter inspektion har dock framkommit att en länsövergripande studierektor skall tillsättas.

Eget initiativ från ST läkarna krävs för flera delar av ST-utbildning, såsom handledarträffar, randningar i Linköping samt för egen operativ utveckling.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☒

E Handledning och uppföljning

Personlig handledare, som är specialist i ÖNH, finns utsedd för varje ST-läkare. Två av dem saknar handledarutbildning. Handledning sker oftast på initiativ av ST-läkarna och kan då läggas in i schemat men sker oftast ad hoc. Dokumentation sker av ST-läkarna men signeras inte av handledare eller studierektor. Någon strukturerad uppföljning av samtal sker ej. På mottagningen finns en dagbakjour som är specialist och utgör ett bra stöd för ST-läkarna. Även för övrigt råder ett mycket gott klimat på kliniken som underlättar informell handledning och det råder ett klimat med högt tak för diskussioner.

ST-kollegium har förekommit vid ett tillfälle under senare år. Handledarträffar förekom enligt somliga handledare. Inget framkom vid inspektion eller i enkäter som uttryck för negativ särbehandling.

På intranätet finns lokala vårdprogram som uppdateras regelbundet. Regionala program uppdateras mer sällan.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Varannan vecka har klinikens läkare möte 1h med teoretiskt innehåll vilket ST-läkarna ibland ansvarar för. Webutbildningen används sporadiskt men tid för detta finns ej avsatt i schemat. "Home study course" följes av flera ST-läkare, på eget initiativ. Tid finns ej i schemat för teoretiska studier. Kliniken har positiv inställning till extern utbildning men specificerade ramar finns ej. Få incitament framkommer från handledarnas sida för teoretisk utbildning. Journal clubs förekommer ej men i regionen finns en utbildningsdag per termin. I Linköping finns månatligen ST-timme som ST-läkarna i Norrköping har svårt att hinna till då den ej är inlagd i schemat och videofaciliteter finns ej.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Landstinget tillhandahåller en obligatorisk kurs i vetenskap, kommunikation, försäkringsmedicin, juridik och ledarskap. Ingen disputerad läkare finns vid kliniken och inga vetenskapliga artiklar har utkommit under de senaste åren.Handledning för vetenskapligt arbete finns att tillgå i Linköping. Kvalitetsarbete har utförts vid kliniken.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Obligatorisk kurs i ledarskap finns. Utvärdering av ledarskapskompetens eller kommunikativ kompetens sker i ringa omfattning. Man nyttjar i begränsad omfattning möjligheter till ledarskapsträning. På eget initiativ har flera ST-läkare engagerats i föreläsningar för AT- och andra ST-läkargrupper. Rondarbete i formell mening finns ö.h.t. ej i Norrköping.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

Styrkor

- Vid kliniken råder ett positivt informellt utbildningsklimat med god interkollegial stämning och intresse för utbildning.
- Verksamheten är väl sammanhållen.
- Stor tillgång på basal ÖNH-sjukvård ger goda möjligheter för basal kompetensträning i specialiteten.

Svagheter

- Brister föreligger i tjänstgöringens uppläggning avseende struktur och uppföljning.
- För måluppfyllelse krävs placering i Linköping i 2 år.
- Oklarhet finns om studierektorns roll och funktion och studierektor saknar avsatt tid för uppdraget.
- Två handledare saknar formell handledarkompetens.
- Produktion av sjukvård prioriteras före utbildning av ST-läkare.
- Diskrepans mellan ST-kontrakt och verklighet.
- Schemat ger begränsad möjlighet till teoretisk utbildning.

Förbättringspotential

- Handledningen kan förbättras genom bättre schemaläggning och dokumentation.
- Samtliga handledare måste ha adekvat handledarutbildning
- Utbildningsprogram bör tillskapas.
- Specifika mål bör sättas upp för sektionsplaceringar och följas upp.
- ST-kollegium bör införas.
- Studierektorrollen bör tydliggöras och resurssättas. I nuvarande situation med två studierektorer bör dessa samverka i större omfattning. Studierektor bör ha erforderlig tid avsatt i schemat för uppdraget.
- Operationsvolymerna bör användas i större omfattning för utbildning inom rinologi och mjukdelar.
- Videokonferensmöjligheter bör användas för ST-timmen i Linköping.
- Mer teoretisk utbildning, exempelvis med ”Journal clubs”.

ÖNH-kliniken i Norrköping är underkänd avseende Medarbetarstab och Tjänstgöringens uppläggning. Kliniken bör inom tre månader tillse att samtliga handledare har adekvat handledarutbildning samt att studierektor har kontrakt och tid avsatt för uppdraget.